

SPRÁVA A NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

ustanovenej dekanou Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
k udeleniu vedecko-pedagogického titulu **docent** v odbore habilitačného a inauguračného
konania

slovenské dejiny Mgr. Jánovi Golianovi, PhD,
univerzitnému docentovi na Katedre histórie FF v Košiciach, Moyzesova 9

Mgr. Ján Golian, PhD. sa narodil v roku 1986 v Detve. Jeho doterajšia akademická kariéra sa spája s viacerým pracoviskami. Na Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach nastúpil na funkčné miesto docenta k 1. júlu 2025. Predtým pôsobil na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave (2023 – 2025) a na Katolíckej univerzite v Ružomberku (2019 – 2023). Na základe preštudovania habilitačného spisu a poskytnutých dôkazov je možné sumarizovať nasledovné:

Kvalifikačné predpoklady

Mgr. Ján Golian, PhD. absolvoval prvý a druhý stupeň vysokoškolského štúdia medzi rokmi 2005 – 2010 na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku v odbore história. Tretí stupeň vysokoškolského štúdia ukončil v roku 2014 taktiež na FF KU v Ružomberku v odbore slovenské dejiny. V čase po ukončení doktorandského štúdia a pred nástupom na pozíciu vysokoškolského učiteľa pôsobil v praxi – ako odborný redaktor v Národnom biografickom ústave Slovenskej národnej knižnice (2014 – 2016) a ako archivár/historik v Diecéznom archíve Biskupstva Banská Bystrica (2016 – 2019). V rámci zvyšovania kvalifikácie absolvoval jazykové vzdelávanie (poľský jazyk, úroveň B1) a vzdelávanie zamerané na špecifické odborové zručnosti v oblasti historickej demografie organizované na Babes-Bolyai University Cluj-Napoca (2013), London School of Economics (2023) a Lé Cole des EHESS v Paríži (2024).

Mgr. Ján Golian, PhD. sa vo svojej vedeckej práci venuje primárne historicko-demografickému výskumu, ďalej dejinám každodennosti, sociálnym dejinám a dejinám slovenského národného hnutia na prelome 19. a 20. storočia. V týchto výskumných oblastiach aktívne participoval na domácich a zahraničných výskumných projektoch a vypracoval sa na medzinárodne etablovaného historika. Preukazuje to zoznamom pozvaných zahraničných prednášok, konferenčných vystúpení na medzinárodných konferenciách a členstvami v rôznych medzinárodných odborných grémiách a spoločnostiach.

Hodnotenie výsledkov pedagogickej činnosti

Mgr. Ján Golian, PhD. pôsobí ako vysokoškolský učiteľ kontinuálne od roku 2019. Jeho pedagogická činnosť bola na všetkých doterajších pracoviskách a je aj na KH FF UPJŠ úzko prepojená s vlastným výskumom. V rámci nej vyučoval alebo vyučuje predmety obsahovo zamerané primárne na dejiny Slovenska v dlhom 19. storočí (1780 – 1918) a historickú demografiu, ďalej na prácu s prameňmi a na dejiny každodennosti. Viacero z týchto predmetov sám zaviedol. Aktuálne ide napríklad o predmety Profesia človeka v dlhom 19. storočí, Cestopis ako reflexia 19. storočia a Mikrohistorický prístup vo výskume na príklade dejín epidémií. Absolvoval 2 učiteľské krátkodobé mobility v rámci programu Erasmus+ a ďalšie 2 cez program CEEPUS.

V rámci svojich pedagogických aktivít bol Mgr. Ján Golian, PhD. aktívnym školiteľom rôznych typov obhájených záverečných a kvalifikačných prác (9 Bc., 10 Mgr., 6 rozširujúce štúdium), a oponentom záverečných prác na všetkých troch stupňoch VŠ štúdia. Je autorom jednej VŠ učebnice. Pôsobil ako člen štátnicových komisií. Na KH FF UPJŠ je aktuálne členom odborovej komisie a školiteľom doktorandského študijného programu Historické vedy vo výskume a spoločenskej praxi (v dennej a externej forme).

Hodnotenie výsledkov vedeckovýskumnej činnosti

Vedecko-výskumná činnosť Mgr. Jána Goliana, PhD. je venovaná, ako už bolo spomenuté, najmä historicko-demografickému výskumu, ďalej dejinám každodennosti, sociálnym dejinám a dejinám slovenského národného hnutia na prelome 19. a 20. storočia.

Ku dňu podania habilitačného spisu publikoval Mgr. Ján Golian, PhD. viac ako 70 vedeckých výstupov v požadovanej štruktúre (monografie, editované knihy, kapitoly, články v časopisoch), na ktoré zaznamenal celkovo približne 170 ohlasov, z toho je 76 v databázach WoS, Scopus alebo v zahraničných publikáciách. Profil publikačných výstupov dotvárajú odborné výstupy, správy či recenzie. Habilitant viedol dva výskumné projekty VEGA MŠVVaM SR, bol riešiteľom ďalších domácich a medzinárodných projektov. S podporou Vyšehradského fondu absolvoval v rokoch 2021 – 2024 tri dlhodobé výskumné pobyty na Univerzite Adama Mickiewicza v Poznani (spolu 15 mesiacov), prostredníctvom Národného štipendijného programu na Ostravskej univerzite (5 mesiacov) a Karlovej univerzite (6 mesiacov). Z aktívnych vystúpení na významných medzinárodných fórach je možné vyzdvihnúť napríklad účasť na sympóziách European Society for Historical Demography (Madrid, 2022; Nijmegen, 2023; Bologna 2025), European Association for Urban History (Ostrava, 2024) European Social Science History Conference (Leiden, 2025). Absolvoval niekoľko pozvaných prednášok v zahraničí (Poľsko, Francúzsko).

Profil Mgr. Jána Goliana, PhD. v oblasti vedeckovýskumnej činnosti a akceptáciu odborných a osobnostných kvalít dotvára napríklad jeho pôsobenie vo Výbore Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV, ktorá je najdôležitejšou stavovskou organizáciou historikov na Slovenku, práca v redakciách databázových časopisov Kultúrne dejiny (Scopus) a The City and History (Scopus, WoS), či členstvo v Slovensko-poľskej komisii historikov.

Vedeckovýskumnú činnosť habilitanta charakterizuje myšlienková konzistentnosť, solídny rastúci kvalitatívny štandard a vyváženosť z hľadiska kvantity, charakteru a štruktúry aktivít i výstupov, adekvátna miera ohlasu. Ide o ucelené vedecké dielo v zmysle platných požiadaviek.

Mgr. Ján Golian, PhD. predložil habilitačnú prácu na tému: *Analýza príčin úmrtí obyvateľstva v druhej polovici 19. storočia s osobitným ohľadom na nákazlivé choroby*. Členovia komisie a oponenti sa zhodli v názore, že habilitačná práca spĺňa všetky predpísané náležitosti na to, aby sa stala súčasťou habilitačného konania.

Záver habilitačnej komisie

Mgr. Ján Golian, PhD. vo všetkých posudzovaných kvalitatívnych kritériách plní a v prípade kvantitatívnych kritérií presahuje stanovené očakávania alebo prahové hodnoty.

Na základe kladného hodnotenia habilitačnej prednášky, oponentských posudkov a obhajoby habilitačnej práce **habilitačná komisia po tajnom hlasovaní v pomere 3:0 predkladá** predsedníčke

Vedeckej rady UPJŠ FF v Košiciach **návrh** s odporúčaním **udelit'** uchádzačovi Mgr. Jánovi Golianovi, PhD., titul **docent** v odbore habilitačného a inauguračného konania *Slovenské dejiny*.

Zapísali:

Prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD. – predseda habilitačnej komisie

Prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., PhD. – člen habilitačnej komisie

Doc. PhDr. Alice Velková, Ph.D. – členka habilitačnej komisie

V Košiciach 16. 4. 2026.